

Малая краязнаўчая энцыклапедыя

(Пачатак у № 1 за 2003 год)

МАЛЬДЗІС Адам Іосіфавіч (н. 7 жніўня 1932 г., в. Расолы Астравецкага р-на) – літаратуразнавец, гісторык, пісьменнік, журналіст. Доктар філалагічных навук (1986), прафесар (1990).

Скончыў аддзяленне журналістыкі БДУ (1956). Працаваў сакратаром радашковіцкай раённай газеты «Сцяг Ільіча» (1956–1959). У 1962 г. скончыў аспірантуру пры Інстытуце літаратуры імя Янкі Купалы АН БССР. У 1962–1991 гг. працаваў у Інстытуце літаратуры АН БССР; з 1981 г. – загадчык аддзела беларускай дакастрычніцкай літаратуры. Кандыдат філалагічных навук (1963), тэма дысертацыі: «Белорусско-польские литературные взаимосвязи во второй половине XIX в.». Доктар філалагічных навук (1986), тэма доктарскай дысертацыі: «Закономерности развития белорусской литературы переходного периода (вто-

Фота Наталі КУПЭВІЧ

рая половина XVII–XVIII вв.). У 1990 г. як член дэлегацыі БССР удзельнічаў у працы сесіі ААН. Член СП СССР з

1965 г. Член Беларускага ПЭН-цэнтра з 1989 г. У 1991–1998 гг. дырэктар Нацыянальнага навукова-асветніцкага цэнтра імя Ф. Скарыны. З 1987 г. сябра Рады ГА «Беларускі фонд культуры», старшыня камісіі «Вяртанне» Беларускага фонду культуры, у 1991–2005 гг. прэзідэнт (з 2010 г. ганаровы старшыня) Міжнароднай асацыяцыі беларусістаў, у 1996–2006 гг. кіраўнік аддзела культуралогіі Міжнароднай акадэміі навук Еўразіі. Рэдактар бібліяграфічнага слоўніка «Беларускія пісьменнікі» (Т. 1–6; 1992–1995) і інфармацыйна-культуралагічнага бюлетэня «Кантакты і дыялогі» (1996–2002 гг.). З 2003 г. – сябра рэдкалегіі «Краязнаўчай газеты».

Даследуе гісторыю беларускай культуры і літаратуры XVII–XIX стст., беларуска-польскія і беларуска-літоўскія літаратурныя ўзаемасувязі. Аўтар кніг «Творчае пабрацімства» (1966), «Падарожжа ў XIX ст.» (1969), «Традыцыі польскага Асветніцтва ў беларускай літаратуры XIX стагоддзя» (1972), «Таямніцы старажытных сховішчаў» (1974), «На скрыжаванні славянскіх традыцый» (1980), «Беларусь у люстэрку мемуарнай літаратуры XVIII ст.: Нарысы быту і звычаяў» (1982 г.; перавыдадзеная ў 2001 г. пад назваю «Як жылі нашы продкі ў

XVIII ст.»), «3 літаратуразнаўчых вандраванняў» (1987), «Француск Скарына як прыхільнік збліжэння і ўзаемаразумення людзей і народаў» (1988), «Перазовы сяброўскіх галасоў» (у сааўт. з А. Лапінскене; 1988), «І ажываюць спадчыны старонкі: Выбранае» (1994), «Выбранае» (2007), «Белорусские сокровища за рубежом» (2010) і інш.

Аўтар гістарычнай аповесці «Военный паярод вясны» (1984), краязнаўчага нарыса «Астравеччына, край дарагі...» (1977), літаратурнага партрэта «Жыццё і ўзнясенне Уладзіміра Караткевіча» (1990; перавыдадзены ў 2010 г.). Укладальнік зборнікаў «Зямля навагрудская, краю мой родны...» А. Міцкевіча (1969), каментаваных выданняў «Творы» Я. Дылы (1981), «Пан Тадэвуш» А. Міцкевіча (пераклад Б. Тарашкевіча; 1981). Перакладаў з польскай і балгарскай моваў.

Узнагароджаны медалём Францыска Скарыны і інш. медалямі, чатырма польскімі ганаровымі адзнакамі. Заслужаны дзеяч польскай культуры (1982). Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі БССР імя Якуба Коласа (1980) – за ўдзел у двухтомным даследаванні «История белорусской дооктябрьской литературы» (1977).